

n é b i h
Termőföldtől az asztalig

Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal
Növénytermesztési és Kertészeti Igazgatóság
Erdészeti és Energetikai Szaporítóanyag Felügyeleti
Osztály

1024 Budapest, Keleti Károly u. 24
Tel: 06/1/336-9300 Fax: 06/1/336-9094
E-mail: nki-erdszap@nebih.gov.hu
www.nebih.gov.hu

Maggyűjtési előírások

A maggyűjtési előírások a 110/2003 (X.21.) FVM rendelet (továbbiakban Rendelet) 1. Mellékletében szereplő fafajokra vonatkoznak. A Rendelet előírásai alapján gyűjtött, ill. előállított szaporítóanyag tételekre Alap származási igazolvány kiállítható. (Rend. 5 §)

Erdészeti szaporítóanyag csak akkor forgalmazható, ha azonosított származású, kiválasztott, kiemelt vagy vizsgált kategóriába minősíthető és a szaporítóanyag-forrása szerepel a (7) bekezdés szerinti nemzeti jegyzéken vagy az Európai Unió közös szaporítóanyag-forrás jegyzékében. Akác (*Robinia pseudoacacia*) és erdeifenyő (*Pinus sylvestris*) fajokból csak kiválasztott, kiemelt vagy vizsgált, nemesnyár (*Populus cv.*) és nemesfűz (*Salix cv.*) fajták vegetatív szaporítóanyaga esetében csak vizsgált kategóriájú szaporítóanyag állítható elő, hozható forgalomba és használható fel. (6., 8. §)

A szaporítóanyagot a szaporítás, előállítás, nevelés, tárolás, feldolgozás, szállítás során tételenként el kell különíteni, és egyértelműen meg kell jelölni az egyedi jóváhagyási egységre való hivatkozással. Külön tételnek számít a fajban, fajtában, kategóriában, származási helyben vagy törzsültetvényben, gyűjtési vagy termési évben, korban, választékban eltérő szaporítóanyag egy egységként kezelt mennyisége. (13. §)

A szaporító alapanyag begyűjtését és termelését a Hivatal ellenőrzi. A szaporító alapanyagok származását (faj/fajta/klón azonosságát) a Hivatal, illetve megbízottja igazolja alap származási igazolvány kiállításával. (14. §)

Az erdészeti szaporító alapanyag begyűjtésének joga a bejegyzett begyűjtőhelyet fenntartó erdőgazdálkodót illeti meg, amennyiben rendelkezik az adott fajból termő korú és megfelelő területű erdőállománnyal, és nem áll fenn valamely, az erdőről és az erdő védelméről szóló törvényben meghatározott korlátozó feltétel, továbbá az erdőgazdálkodó a Hivatalnál regisztrációs igényét bejelentette. Az erdőgazdálkodó gyűjtési jogát gyakorolhatja önmaga vagy az erre vonatkozó hozzájárulásával rendelkező magánszemélyek (kisgyűjtők) útján, illetve szerződéssel átengedheti bejegyzett erdészeti csemetetermelőnek, szaporítóanyag forgalmazónak. Ez esetben az erdőgazdálkodó határidőket, korlátozásokat, elővásárlási jogot és más megkötéseket jogosult kikötni.

Erdészeti szaporító alapanyag gyűjtést végezhet az erdőgazdálkodón kívül az engedélyes erdészeti csemetetermelő, valamint a Hivatalnál bejegyzett mag-, illetve szaporítóanyag forgalmazó, az erdőgazdálkodó engedélyével.

Az erdészeti szaporító alapanyag begyűjtője és forgalmazója köteles a Hivatalnak bejelenteni 8 nappal a gyűjtés megkezdése előtt a gyűjtés helyszínét, a gyűjteni kívánt szaporító alapanyag fajtát, tervezett mennyiségét, magtermelő állomány esetén annak azonosítóját, valamint a begyűjtőhelyet. Begyűjtőhelynek bejelenthető az erdészet, erdészház, csemetekert, major stb. átmeneti magtárolásra alkalmas része, melléképülete vagy külön erre a célra létesített ideiglenes vagy végleges építmény, ahol a begyűjtött mag, makk felvásárlása, átvétele, készletezése történik. A bejegyzett begyűjtőhelyen felelős készletkezelőt kell kijelölni.

A bejegyzett begyűjtőhelyen készletnyilvántartást (gyűjtési jegyzéket, naplót) kell vezetni a begyűjtött és felvásárolt szaporítóanyagról, amiben fel kell tüntetni annak fajtát, mennyiségét, származási körzetét, a begyűjtési hely azonosítóit, illetve a magtermelő állomány azonosítóját, a gyűjtő nevét és engedélye számát. A begyűjtési jog átruházásáról szóló szerződést a begyűjtőhelyen a Hivatal, illetve megbízottja kérésére be kell mutatni.

A begyűjtött készletet tételenként elkülönítve kell tárolni és a nyilvántartással megegyező módon meg kell jelölni. Külön tételnek számít a fajban, fajtában, származási körzetben, begyűjtési évben, kategóriában és törzsültetvényben eltérő készletegység.

A Hivatal vagy megbízottja alap származási igazolványt állít ki, ha a szaporító alapanyag értékesítésre, saját csemetekertbe vagy saját erdősítésbe elhagyja a bejegyzett begyűjtőhelyet. (15. §)

A forgalomba hozatalra és felhasználásra kerülő szaporítóanyagot az előállítónak kell méret és minőségi osztályokba sorolni, valamint azonosító jelzéssel ellátni. A küllemi tulajdonságok tekintetében a vevő és az eladó közötti szerződés a meghatározó, de a Hivatal vitás ügyekben és az ellenőrzések során a Rendelet 6. mellékletében foglalt előírásokat tekinti mértékadónak.

A szaporítóanyagot csak szállítói származási bizonylattal kísértén szabad forgalomba hozni. A szállítói bizonylat egy példányát a Rendelet szerinti határidőre meg kell küldeni a Hivatalnak. (19. §)

Vetőmag tételek forgalmazása esetén a magtégeket csak lezárt csomagolásban lehet forgalmazni. Annak érdekében, hogy az adott szezonból származó vetőmag gyorsan hozzáférhető legyen, a forgalomba hozatal az első vevőig a magvizsgálati ismérvek hiányában is megengedett; ebben az esetben a forgalmazónak a vizsgálati eredményeket pótlólagosan közölnie kell a vevővel, a vizsgálatok elvégzése után haladéktalanul, de legkésőbb 30 napon belül meg kell küldeni a származási bizonylat rovatainak kitöltéséhez szükséges magvizsgálati adatokat. (19. §)

Az engedélyes csemetekertek, a bejegyzett begyűjtőhelyek és a szaporítóanyag forgalmazók kötelesek nyilvántartást vezetni minden készletről. A nyilvántartáshoz össze kell gyűjteni az egyes tételekhez tartozó bizonylatokat. A szaporítóanyagok nyilvántartását a 7. számú melléklet szerint megadott formanyomtatványon vagy ennek megfelelő tartalmú elektronikus adathordozón kell vezetni. Az utóbbi esetben ellenőrzéskor vagy szemlekor egy lenyomatot térítésmentesen a Hivatal rendelkezésére kell bocsátani. A 7. számú melléklet szerint meghatározott szállítói alapanyag és ültetési anyag származási bizonylatok Hivatali példányait a Hivatalnak meg kell küldeni. A Hivatal jogosult a szaporítóanyagokkal kapcsolatos nyilvántartásokba, iratokba és bizonylatokba betekinteni, szükség esetén azokról másolatot készíttetni. (20. §)

A Hivatal köteles ellenőrizni az erdészeti szaporítóanyagokra vonatkozó jogszabályok és szabványok megtartását. Az ellenőrzés a szaporítóanyag-előállítására terjed ki, különös tekintettel a származás és fajtaazonosság által meghatározott, biológiai-genetikai "nem látható" minőségre. A hatósági jogkörben ellenőrzést végző jogosult. Az ellenőrzéseket a hatóságnak úgy kell végrehajtania, hogy a megmintázott szaporítóanyag ne károsodjon és a szállítás indokolatlan késedelmet ne szenvedjen. (25. §)